

5726 SAYILI TANIK KORUMA KANUNUNAGÖRE, SIRRIN AÇIKLANMASI SUÇU

Doç. Dr. İsa DÖNER*
Araş. Gör. Samet İLDEŞ**

ÖZET

Tanık beyanı ceza muhakemesinde en önemli delillerden birisidir. Tanık somut olaya doğrudan temas eden kimsedir. Bu yönüyle gerçeğin ortaya çıkması için tanığın tam bir serbesti içinde beyanda bulunması gereklidir. Tanığın mevcut ve muhtemel etkilerden korunması için Ceza Muhakemesi Kanunu'nda ve diğer bazı mevzuatta tedbirler düzenlenmiştir. 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ise hususi olarak soruşturma ve kovuşturma aşamasında tanığın korunmasına yönelik tedbirleri içermektedir. Bu tedbirlerden bir tanesi de tanık koruma prosedürünün uygulanması esnasında öğrenilen sırların ifşasının cezalandırılmasıdır. Tanık Koruma Kanunu'nun 20. maddesi bu şekilde öğrenilen sırların açıklanması durumunda Türk Ceza Kanunu'nun 258. maddesinde düzenlenen "göreve ilişkin sırrın açıklanması" suçunun işlenmiş olacağını hükme bağlamıştır. Bununla beraber iki kanundaki düzenlemeler arasında bazı temel farklılıklar mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: Tanıklık Delili, Tanık Koruma, Göreve İlişkin Sırrın İfşası.

DISCLOSURE OF SECRETS CRIME CAUSED BY THE IMPLEMENTATION OF WITNESS PROTECTION ACT NO. 5726

ABSTRACT

Witness statement is one of the most important evidences in criminal proceedings. The witness is someone in direct contact with concrete case. In this respect, it is necessary that the witness must declare in complete freedom to reveal the truth. Some measures were regulated in Criminal Procedure Law and some other legislation for the protection of the witness from existing and potential effects. In particular, The Witness Protection Act No.5726 contains measures for the protection of witnesses in investigation and prosecution stages. One of these measures is to punish the disclosure of secrets learned during the implementation of the witness protection procedures. Article 20 of the Witness Protection Act has regulated that the disclosure of the secrets learned in this way is a crime regulated on article 258 of the Turkish Criminal Code and named "disclosure of task-related secrets". However, there are some fundamental differences between these two codes.

KeyWords: Evidence of Testimony, Witness Protection, Disclosure of Task-Related Secrets.

* Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku A.B.D.

** Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku A.B.D.

GİRİŞ

27.12.2007 tarih ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ceza muhakemesinde tanıklık yapan kimselerin ve yakınlarının, bu tanıklık sebebiyle maruz kalmaları muhtemel tehlikelerden korunmaları için bir takım düzenlemeler içermektedir. Bu düzenlemeler Ceza Muhakemesi Kanununda tanığa ilişkin hükümlere ek bazı düzenlemeler getirilmiştir. Kanunoyucu bu şekliyle, tanığa koruma imkanı sağlamaktadır. Tanığın ve yakınlarının korunması, çoğu zaman bu kimselerin kimliğinin, yaşantılarının gizlenmesi suretiyle olacaktır. Bu şekliyle koruma prosedürünün uygulanması, gizli verilerin doğmasına yol açacaktır. İşte bu bilgilerin korunması da tanık korumanın bir parçasını oluşturur. Bu bilgilerin ifşa edilmesi, Tanık Koruma Kanununda suç olarak düzenlenmiştir. Kanun bu fiillerin cezasını da Türk Ceza Kanununda düzenlenen "göreve ilişkin sırrın açıklanması" suçuna (TCK m.258) ilişkin hükme yollama yapmıştır. Bu çalışmada önce genel olarak tanıklığın ceza muhakemesindeki önemi, tanık delili, tanık koruma usulü incelenecek ve devamında Tanık Koruma Kanunu ve Türk Ceza Kanunundaki sırrın ifşası suçları karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

1.Genel Olarak Tanık Koruma Usulü

1.1. Ceza Muhakemesinde Tanık Delili

Ceza muhakemesinin temel amacı, maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasıdır¹. Ceza muhakemesinde bu amaç doğrultusunda hukuki ve mantıki olması şartıyla hemen her şey delil olarak değerlendirilebilir². Dava konusu olay hakkında doğrudan şahıs beyanlarından yararlanılması da ceza muhakemesinin amacına uygun düşmektedir. Sanık, tanık veya olaya ilişkin doğrudan tanıklığı bulunmayan kimselerin de beyanlarına delil olarak başvurulabilir³.

Tanıklık dava konusu maddi olaylara duyular vasıtasıyla temas etmektir⁴. Olaya tanık olan kimsenin mahkeme huzurunda bildiklerini, öğrendiklerini anlatması ise tanık beyanı olarak nitelendirilmektedir⁵. Tanığın beyanına delil niteliğini kazandıran husus edindiği bilgileri mahkeme huzurunda anlatmasıdır. Yargılamayı doğrudan yürüten mahkeme dışında başka merciiler nezdinde yapılan ve kayda geçirilmiş anlatımlar beyan delili olarak değil ancak belge delili olarak kullanılabilir⁶.

Tanığın beyanı münferit olarak olaya ilişkin olmayabilir. Olayın arka planındaki hususlara, olayı meydana getiren amillere, failin şahsi, psikolojik veya ailevi durumuna ilişkin anlatımlar da tanığın beyanı ile delil olarak değerlendirilebilir⁷. Bununla birlikte tanığın şahsi durumu beyanların

¹Centel, Nur/ Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. bs., Beta Yay., İstanbul, Eylül 2013, s.5.

² Öztürk, Bahri, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. bs., Seçkin Yay., Ankara, Temmuz 2013, s. 293.
Centel/Zafer, Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 203.

³Centel/Zafer, Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 205.

⁴ Şahin, Cumhuriyet / Göktürk, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku II, 2. bs., Seçkin Yay., Ankara, Aralık 2012, s. 23.

⁵ Feyzioğlu, Metin, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, USA Yay., Ankara, 1996, s. 29.

⁶ Aynı yönde bkz. Feyzioğlu, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, s. 30.; Kunter, Nurullah/ Yenisey, Feridun / Nuhoğlu, Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, 16. bs., Beta Yay., İstanbul, 2008, s. 661; Özsunay, Ergun, "Amerikan Hukukunda Bilirkişi Tanık (ExpertWitness)", Mukayeseli Hukukta Bilirkişilik ve Sorunları, Yargıtay 125. Yıl Yayını, Ankara 1991, s. 97 v.d..

⁷Centel/Zafer, Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 223.

delil olabilmesi için önem arz etmemektedir. Şöyle ki bir çocuğun yahut akıl hastasının beyanları bile delil niteliğindedir⁸. Tanık olaya ilişkin bilgiyi bizzat yahut dolaylı yoldan edinmiş olabilir⁹. Bu kimselerin tanıklıkları ikincil derece tanıklık olarak nitelendirilmektedir¹⁰.

Tanık delili, ceza muhakemesinde önemli bir yer teşkil eder¹¹. Gerçekten tanıklık, gerçek bir kişinin olaya ilişkin öğrendiklerini aktarması bakımından çoğu zaman alternatifsiz bir başvuru kaynağıdır¹².

1.2. Yargılamada Tanıklık Yapabilecekler ve Tanık Deliline Müracaat Usulü

1.2.1 Ceza Muhakemesinde Tanıklık Yapabilecek Kimseler

Öncelikle belirtilmelidir ki kural olarak suça ilişkin olaya beş duyu organlarından birisiyle şahit olmuş herkes tanık olarak dinlenebilir. Tanık davanın taraflarından birisi olmamalıdır. Kamusal iddia makamını teşkil eden Cumhuriyet Savcısı tanık olamayacağı gibi sanığın beyanı da tanıklık olarak nitelendirilemez¹³. Savcının tanıklığına ihtiyaç duyulduğunda o oturum için başka bir savcının görevlendirilmesi gerektiği savunulmaktadır¹⁴. Bireysel iddia makamı olarak katılanın tanıklığı hususu ise tartışmalıdır¹⁵. Fikrimizce katılanın, katılan sıfatıyla bulunduğu davada tanıklık yapması mümkün değildir. Yargılama makamının tanıklığı da kabul edilemez. Böyle bir durum hakimin davadan çekilmesini gerektiren bir sebep olarak düzenlenmiştir (CMK md.22). Bir yargılamayı yürütmeyen hakimin, o davada tanıklık yapması ise pekala mümkündür.

İştirak halinde işlenen suçlarda şeriklerin olaya ilişkin tanıklık yapmaları mümkündür. Doktrinde suç ortaklarının da sanık durumunda olduğu, aynı veya farklı davalarda dinlenmelerinin bu sıfatlarını değiştirmeyeceği, sanık olarak sundukları beyanların da muhakemeye aynı şekilde katkı sunacağı ileri sürülse de¹⁶ CMK'nun 50. maddesindeki düzenleme, bu tür bir yorumu akim kılmaktadır. Zira CMK 50. maddesi, yemin verdirilmeyen tanıkları sayarken soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştiraktan şüpheli sanık veya hükümlü olanları da dahil etmiştir. Bu itibarla iştirakçilerin tanık olarak dinlenmesi teknik olarak mümkündür.

Mağdur veya şikayetçi de tanık olarak dinlenebilecekler arasındadır¹⁷. Bu kimseler tanık olarak dinlenebilmelerine rağmen yemin verdirilmez ve bu kimseler davadaki özel durumları itibarıyla yalan tanıklık suçunun faili de olamazlar (TCK md.272-275)¹⁸.

1.2.2. Tanıkların Çağırılması ve Dinlenilmesi

⁸ Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesi Hukuku, 1. bs., Asil Yay., Ankara, 2006, s. 159.

⁹ Öztürk, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 298. Ayrıntılı bilgi için bkz. BALO, Yusuf Solmaz, Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma (Anonim Tanık), 1. bs. Seçkin yay., Ankara, Haziran 2009, s. 51 vd.

¹⁰ Feyzioğlu, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, s. 68.

¹¹ Turhan, Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 159.

¹² Demleitner, Nora V., "Witness Protection in Criminal Cases; Anonymity, Disguise or Other Options", American Journal of Comparative Law, Berkeley, California, 46:641 - 664, 1998, s. 642; KASH, Douglas A., "Hiding in Plain Sight; a Peek into the Witness Protection Program", FBI Law Enforcement Bulletin, Washington D.C., 73:5:25-32, May 2004.

¹³ Şahin/Göktürk, Ceza Muhakemesi Hukuku II, s. 24.

¹⁴ Centel/Zafer, Ceza Muhakemesi Hukuku, s. 225.

¹⁵ Balo, Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma (Anonim Tanık), s.65 vd.

¹⁶ A.e., s. 62.

¹⁷ Soyaslan, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. bs., Yetkin Yay. Ankara, 2007, s. 427.

¹⁸ Soyaslan, s. 227.

Ceza Muhakemesi Kanununun 43. maddesinde yer alan hükmü gereğince tanıklar bir çağrı kağıdı ile çağrılırlar. Bu çağrı telefon, telgraf, faks, elektronik posta aracılığıyla yapılabileceği gibi örneğinkısa mesaj yoluyla da yapılabilir. Lakin bu çağrı yollarında çağrı kağıdı için söz konusu sonuçlar ortaya çıkmayacaktır (CMK md. 43/2). Çağrı kağıdına uymamanın sonuçları çağrı kağıdında belirtilir (CMK md 43/1). Buna göre çağrı kağıdına uymayan tanık zorla getirilebilir ve bundan kaynaklanan masraflar tanığa ödettilir (CMK md. 44). Zorla getirme kararı hakim tarafından verilir¹⁹.

Tanığa yemin verdirilir. CMK'nun 55. maddesine göre, yemin tanıklıktan önce olabileceği gibi sonra da verdirilebilir²⁰. Tekrar dinlenmesi gereken tanığa önceki yemini hatırlatılmakla yetinilebilir (CMK md. 57). Yeminden çekinme sebebi olmaksızın yemin etmeyen tanık hakkında üç aya kadar disiplin hapsi kararı verilebilir (CMK md.60).

Bazı kimselerin tanıklıktan çekinme hakları bulunmaktadır. Bunlar şüpheli veya sanığın nişanlısı, evlilik bağı ortadan kalkmış ise bile şüpheli veya sanığın eşi, şüpheli veya sanığın kan hısımlığından veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoy, şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hısımları ile şüpheli veya sanıkla aralarında evlatlık bağı bulunan kimselerdir. Bu kimselere tanıklıktan çekinebilecekleri dinlenmeden önce bildirilir. Dinlenme esnasında da tanıklıktan çekinebilirler (CMK md. 45). Aynı zamanda dinleme esnasında bu maddede belirtilen kimselerin cezai takibata maruz kalmalarına mahal vermemek için, tanık sorulan sorulara cevap vermekten de kaçınabilir. Bu husus tanığa önceden bildirilir (CMK md.48).

Bununla birlikte meslekleri yahut sürekli uğraşları nedeniyle tanıklıktan çekinebilecek kimseler de vardır. Buna göre; avukatlar, avukat stajyerleri veya yardımcıları, hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler, bunların yardımcıları ve genel olarak diğer tıp meslek veya sanat mensupları, mali müşavirler, noterler tanıklıktan çekinebilirler (CMK md. 46).

Alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarda bir suça ilişkin bilgiler devlet sırrı olduğu gerekçesiyle gizli tutulamaz. İcab ediyorsa bu sırlara ilişkin tanık beyanları sadece hakim tarafından dinlenebilir (CMK md. 47).

Ceza Muhakemesi Kanununun 50. maddesine göre bazı tanıklara yemin verdirilmez Bu kişiler, dinleme sırasında 15 yaşını doldurmamış olanlar, ayırt etme gücünden yoksun buldukları için yeminin anlam ve önemine vakıf olamayanlar, soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştiraktan veya bu suçlar nedeniyle suçluyu kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten sanık veya hükümlü olanlardır. CMK'nın 45. maddesi gereğince, tanıklıktan çekinebileceklere yemin verdirilmesi konusunda hakim muhayyer bırakılmıştır. Ancak bu tanıklar, yeminden çekinebilirler (CMK md. 51).

Her tanık ayrı ayrı dinlenmelidir. Dinleme esnasında görüntü veya ses kaydı yapılabilir. Çocuklar için ve huzura getirilmesi mümkün olmayan tanıklar için bu kayıtlar zorunludur (CMK md. 52). Tanığa dinlenmeden önce, gerçeği söylemesinin önemi, yalan söylemesi durumunda yalan tanıklık suçunu işlemiş olacağı, yemin edeceği ve mahkeme başkanı yahut hakimın izni olmaksızın duruşma salonunu terk edemeyeceği bildirilir (CMK md.53 ve md. 208).

¹⁹Yarg. 2. CD 2006/9178 E., 2006/19851 K., 4.12.2006 Tarihli kararı; " ".usulüne uygun olarak çağrılıp da mazeretini bildirmeksizin gelmeyen tanıkların zorla getirileceğinin belirtilmesi karşısında, tanık hakkında da hürriyeti kısıtlama sonucunu doğurabilecek zorla getirme emri için hakim kararı gerektiği gözetilmelidir..." aktaran Kaplan, Mahmut, Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Ceza Hukukunda Anonim Tanıklık, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2011, s. 22.

²⁰ Bu yemin tanıklıktan önce ise " Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." şeklinde; tanıklıktan sonra ise " Bildiğimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." şeklindedir.

Tanıklık sözlülük ilkesi gereğince, sözlü olarak yapılmalıdır(CMK md. 43). Tanık öncelikle şahsına ait bir takım sorulara cevap vermelidir. Örgütlü suçlarda,şayet kimliklerini açıklaması tanık veya yakınları için tehlike teşkil edecekse kimliklerinin saklı tutulması hususunda gerekli tedbirler alınır. Gerektiğinde tanık diğer hazır bulunması gerekenler olmaksızın da dinlenebilir(CMK md. 58).

1.3. Tanığın Korunmasına İlişkin Usul ve Esaslar

1.3.1. Genel Olarak Tanığın Korunması Gerekliği

Tanığın ceza yargılaması esnasındaki anlatımı maddi gerçeğin açığa çıkarılması için büyük bir öneme sahiptir. Norm bazında kimi tedbirler alınmış ise de tanığın psikolojik durumu da beyanının sıhhatini ve dolayısıyla yargılamayı etkileyecektir²¹. Şüphesiz bu durumu etkileyen en önemli etkenler, baskı ve çıkarlardır²². Bunlara ise çoğu zaman dış unsurlar neden olmaktadır²³. Bu itibarla tanığın tam bir serbesti içinde gerçeğin ortaya çıkması amacına uygun olarak doğruları söyleyebilmesi büyük önem arz etmektedir²⁴. Tanığın bizzat yargılama esnasında hazır bulunması ve doğruyu söylemek suretiyle maddi gerçeğin ortaya çıkmasına vesile olması gereklidir²⁵.

Ceza muhakemesinde bu amaca sağlıklı bir şekilde ulaşabilmek için delillerin ve delil kaynaklarının muhafazasına ilişkin tedbirler alınmıştır²⁶. Tanığın korunması da bu açıda da gereklidir²⁷. Tanık delilinin, tanıklık etme işinden kaynaklanan sebeplerden korunması için CMK'nda düzenlenen tanıklıktan çekinme, tanığa yemin verdirilmesi, tanığın zorla getirilmesi, disiplin hapsi gibi yöntemlere başvurulmaktadır²⁸. Buna karşın tanığın ve tanığın yakınlarının, tanığın dışında kalan sebeplerden korunması ise bir takım tedbirler alınmasını gerektirmektedir²⁹.

Tanığın korunması hem ceza muhakemesinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine hem de sanığın ve yakınlarının bireysel menfaatlerinin korunmasına hizmet etmektedir³⁰. Hukukumuzda tanıklık görevini ifa edenlerin ve yakınlarının tanıklık nedeniyle maruz kalabilecekleri tehlikelerden muhafazaları için "Tanık Koruma Kanunu"(TKK) ihdas edilmiştir³¹. Bu kanunun yürürlüğüne kadar birçok farklı mevzuatta tanık koruma hükümlerine yer verilmiş olduğunu görmekteyiz. Örneğin3419 sayılı "Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun", mülga

²¹ Eğilmez, Namık Kemal, "Şahadet ve Şahidin Psikolojisi", Ankara Barosu Dergisi, 1995/1, s. 398.

²² Değirmenci, Olgun, " Ceza Muhakemesinde Tehlike İçinde Bulunan Tanığın Korunması", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.83, 2009, s 74.

²³Vermeulen, Gert (Ed.), EU Standards in WitnessProtectionandColaborationwithJustice, MakluPublishers, 2005, s. 19; FAN, Mary, "AdversialJustice'sCasualties: DefendingVictim-WitnessProtection, Boston CollegeReview", Volume 55, Issue 3, 2014, s. 775 vd.

²⁴ Şahin, Cumhur, " Türk Hukukunda Tanık Koruma Hükümlerinin Değerlendirilmesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VI, S. 1-2, Ankara, 2002, s. 158.

²⁵Bennett, Richard, WitnessProtection, WestBowPress, 2011, s. 55 vd.

²⁶ Altıparmak, Cüneyd, " Türk Hukukunda Tanık Koruma", Ankara Barosu Dergisi, Y.66, S.1, Kış 2008, s. 171.

²⁷ YAŞAR, Yusuf, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık", E- Akademi Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, S. 133, Ekim 2013, www.e-akademi.org/makaleler/cezamuh.pdf çevrimiçi 19.02.2015) s. 6.

²⁸ Değirmenci, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçinde Bulunan Tanığın Korunması, s. 74-75.

²⁹ A.e., s. 75.

³⁰ Şahin, Türk Hukukunda Tanık Koruma Hükümlerinin Değerlendirilmesi, s. 159.

³¹5/1/2008 tarih ve 26747 sayılı R.G. yayımlı 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu

4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nda³² bahse konu hükümlere rastlamaktayız³³.

Tanıkların korunmasına ilişkin ayrıntılı hükümlerin sevk edildiği bir diğer kanun 3713 sayılı "Terörle Mücadele Kanunu"dur(TMK). TMK'ya göre terör suçlarını ihbar eden kişilerin rızaları olmaksızın kimlikleri ifşa edilmez. Terörle mücadelede etkin rol oynayan tanıkların ve kamu görevlilerinin korunması devlet tarafından yapılacaktır. Görüldüğü üzere koruma kapsamına sadece tanıklar alınmamış yargısal yahut idari bakımdan görev yapan tüm kamu görevlileri de koruma altına alınmıştır(TMK md. 20). Yine bu kanun geniş bir koruma tedbirleri listesi içermektedir³⁴.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda da tanıkların korunmasına ilişkin hükümler mevcuttur. Bu kanuna göre kaçakçılık olaylarını ihbar edenler tehlike altında olmasalar bile talepleri halinde korunmaktadır. Kanun koruma tedbirleri açısından TKK ve CMK'nun hükümlerine atıf yapmıştır. Bu kanunun amacının düzenlendiği 1. maddede tanıklık bir görev olarak ele alınmış ve sadece tanığın değil kanunda gösterilen yakınlarının da hayat, beden yahut mal varlığı haklarının ağır ve ciddi tehlikelere karşı korunması gerekliliği belirtilmiştir.

1.3.2. Tanık Koruma Tedbirlerinin Kapsamı

Tanık Koruma Kanunu, tanık koruma tedbirlerinin 5237 sayılı TCK'nda ve ceza hükmü düzenlenmiş bulunan diğer kanunların ilgili maddelerinde yer alan ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve alt sınırı 10 yıl veya daha fazla cezayı gerektiren suçlara ilişkin yargılamalarda tanıklık eden kimseler ve yakınları için uygulanacağını düzenlemektedir. Görüldüğü üzere kanun bir katalog suç sayma yoluna gitmemiş bunun yerine verilecek cezanın miktarına göre, bir sınıflandırma yoluna gidilmiştir (TKK md. 3/1-a).

Bununla birlikte eğer alt sınırı 2 yıl veya daha fazla suçlar bir örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmişse yine tanık koruma tedbirlerine başvurmak gündeme gelebilecektir. Burada ise kanun koyucu örgüt kurmak suretiyle işlenen suçlarda alt sınırı indirim ve daha geniş bir kapsam oluşturmuştur. Bu çeşit işlenen suçlarda da tanık koruma tedbirlerine başvurmak gündeme gelebilecektir(TKK md.3/1-b).

Terör örgütü faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar açısından ise, bir alt sınır öngörülmemiştir. Ancak her halde tanık koruma tedbirlerine başvurulabileceği düzenlenmiştir(TKK md. 3/1-b).

Tanık Koruma Kanununda düzenlenen tedbirler, öncelikle CMK'nun 236. maddesine göre tanık olarak dinlenen mağdurlar hakkında uygulanır³⁵. Kanun'da doğrudan mağdur-tanıklar zikredilmesine rağmen, "Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Mahkemelerce Alınacak Tanık Koruma Tedbirlerine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik)"³⁶te tanık kavramı geniş

³² Bu kanun iki aşamalı bir koruma öngörmektedir. Öncelikle 7. maddesinde gizliliğin esas olduğu şayet tanık açığa çıkarsa Terörle Mücadele Kanunu'nun 20. maddesindeki koruma tedbirlerine başvurulabileceği düzenlenmiştir.

³³ Ayrıntılı bilgi için Bkz. Değirmenci, Ceza Muhakemesinde Tehlike İçinde Bulunan Tanığın Korunması, s. 92-93.

³⁴ Kanunun 20. maddesine göre; koruma kapsamına alınmış kişiler hakkında talep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümünün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işlemlerinin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer haklarının korunması gibi hususlarda düzenleme yapılabilir. Ayrıca konut tahsisi de mümkün olabilmektedir.

³⁵ Kanunun "dinlenen" ifadesini kullanmasından mülahem henüz dinlenmemiş tanıkların korunamaması yönündeki eleştiriler için bkz. Yaşar, Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık, s. 16.

³⁶ 11.10.2008 tarih ve 27051 sayılı Resmi Gazete.

tutulmuştur³⁷. Bununla birlikte tanılan tanıkların, nişanlısı, evlilik bağı mürtefi olsa bile eşi, kan veya kayın hısımlığından üst veya alt soyu, ikinci derece dahil kan veya kayın hısımları ve evlatlık bağı olanları da koruma kapsamına alınabilir. Ayrıca tanıkla yakın ilişki içerisinde olanların da kapsamda olduğu belirtilmiş fakat bu yakınlığın derecesi belirtilmemiştir. Burada belirtilen yakınların kendilerine bir zarar verildiği takdirde tanığın beyan vermektan kaçınabileceği yakınlardır³⁸. Kanunda, bahsedilen tedbirlerin ayrıca tanık koruma biriminde görev yapan personel, kanun kapsamına giren suçlara ait görev alan gizli soruşturmacı, muhbir ve kolluk personeli ile diğer kamu görevlilerinin de tanık koruma hükümlerinden yararlanabilecektir.

1.3.3. Tanık Koruma Tedbirlerini Gerektiren Hal Olarak Tehlikenin Varlığı

Tanık Koruma Kanununa göre, tanıkların korunmasında amaç, tanığın yahut kanunda belirtilen yakınlarının hayatlarının, beden bütünlüklerinin veya malvarlıklarının uğrayabileceği zararlara mahal verilmemesidir. Söz konusu tehlikelerin ağır ve ciddi bir mahiyet arz etmesi gerekmektedir. Tehlikenin ağırlığı her olayın somut şartlarına göre değerlendirilmeli, bilhassa tanığın yahut yakınlarının (pek tabi tanık koruma tedbirlerinden yararlanabilecek diğer kimselerin) şahsi, ailevi, sosyal durumu değerlendirilmelidir.

Doktrinde başvurulması gereken ölçütün koruma tedbiriyle ilgili yargılama konusu suç olabileceği ileri sürülmektedir³⁹. Fikrimizce tehlikenin ağırlığının saptanması için objektif bir ölçüte başvurulması bir zorunluluk değildir. Tanık koruma usulünün başlatılabilmesi için tanığın korkutulması gereklidir. Şüphesiz bu durum sübjektif bir değerlendirmeyi gerektirecektir⁴⁰. En nihayetinde somut ve ağır bir tehlikenin gerçekten var olup olmadığına karar mercii hükmedecektir⁴¹.

1.3.4. Tanık Koruma Kanununda Yer Alan Tanık Koruma Tedbirleri

Tanık Koruma Kanununun 5. maddesinde tanık koruma tedbirleri sayılmıştır. Bu tedbirleri şu şekilde belirtmek mümkündür⁴².

³⁷ Md. 4/1-e: Tanık: Ceza muhakemesinde tanık olarak dinlenen kişiyi, tanık sıfatıyla dinlenen suç mağdurlarını ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi ile (c) bendi gereğince yemin verilmeksizin dinlenen tanıklardan; soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştiraktan veya bu suçlar nedeniyle suçluyu kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten şüpheli, sanık veya hükümlü olanlar ile Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan yakınlarını ifade eder.

³⁸ Bkz. Altıparmak, Türk Hukukunda Tanık Koruma, s. 176

³⁹ A.e., s. 176.

⁴⁰ Turgut, Bayram, Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2009, s. 50.

⁴¹ Tatar, Erol, "Gizli Tanık", Ankara Barosu Dergisi, 2013/4, Ankara, 2013, s. 287-288.

Aynı yönde Yarg. CGK., 1.2.2011 tarihli 2010/1-253 E., 2011/11 K. kararı: " ... sanıklara iddianamede atılı suçun tasarlayarak kasten öldürme ve bu suça yardım etme, yerel mahkemece sübuta erdiği kabul edilen suçun kasten öldürme ve bu suça yardım etme olduğu da göz önüne alınarak, yaşamının tehlikeye gireceği gerekçesiyle isminin açıklanmamasını talep eden tanığın anlatımları ile bu tanığın 5726 sayılı Tanık Koruma Yasası kapsamına alınıp alınmayacağı hususlarının yerel mahkeme tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir." aktaran Yaşar, Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık, s. 18.

⁴² Ayrıntılı bir inceleme için bkz. Turgut, Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması, s. 268 vd.

- Tanıkların kimlik bilgileri özellikle farklı bir isim(kod isim yahut numara) kullanılmak suretiyle gizli tutulabilir ve gerçek adresleri de gizli tutularak tebligatın belirlenmiş farklı bir adrese yapılması yoluna başvurulabilir⁴³. Bu şekilde bir korumaya gerekli olduğu takdirde savcı veya mahkeme tarafından re'sen yahut istem üzerine karar verilir. Kolluk bu gerekliliği tespit ederse durumu derhal savcıya bildirir esas karar verilene kadar tanığın kimlik ve adres bilgilerinin gizli tutulması için her türlü tedbiri alır. Kimlik bilgilerinin gizli tutulması tedbirine başvurulduğunda icab ediyorsa tanığa bir kod ad verilir. Sonraki tutanaklara bu kod ad kaydedilir ve işlemler bu isim üzerinden yürütülür. Karar alındığı takdirde soruşturma evrakındaki kayıtlar yeni haliyle değiştirilir. Gerekiyorsa tanığın sadece kod adı dosyada yer alır. Kolluk nezdindeki evrakın da savcı ya da mahkemeye verilmesi gerekebilir.

- Bir diğer koruma tedbiri tanığın duruşmada hazır bulunmaya hakkı bulunanlar dahil kimse olmadan dinlenmesi yahut ses veya görüntüsünün değiştirilerek özel ortamda dinlenmesidir⁴⁴. Kimse bulunmadan dinleme halinde sesli veya görüntülü aktarma yapılır. Tarafların soru sorma hakları saklıdır. Yahut tanığa tanınmayacak ölçüde makyaj yapılması, maske takılması veya adliyelerde duruşma salonunda özel kabin tesisatı kurulması suretiyle de dinleme yapılabilmesi mümkündür. Böylece taraflar tanığa doğrudan soru da sorabileceklerdir. Fakat bu halde bile tanığın kimliğinin açığa çıkarılmasına matuf soruların sorulmasına izin verilmeyecektir. Tanıklar teknik bir takım ses ve görüntü aktarıcı cihazlar yardımıyla duruşma salonu dışından da dinlenebilir. Bu surette dinleneceklerse ses ve görüntü değiştirici tekniklere başvurulabilir. Fakat aynı zamanda tanığın gerçek ses ve görüntüsü de kaydedilmelidir. Bu kayıtlar muhafaza edilir. Bu tedbirin uygulanabilmesi için mahkeme niyabet yahut istinabe usullerine de başvurulabilir.

- Hükümlü yahut tutuklu bulunan tanıklar durumlarına uygun bir cezaevine yahut tutukevine sevk edilebilir⁴⁵. Kararı veren savcı yahut mahkeme durumu derhal Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne yahut Milli Savunma Bakanlığı'na bildirir. Sevk gerçekleştikten sonra tutulma esnasındaki faaliyetler ve nakil faaliyetleri gizlilik içinde yürütülür. Buna ilişkin özel personel de tahsis edilebilir.

- Korunması gereken tanıklar hakkında fiziki koruma tedbirlerine de başvurulabilir⁴⁶. Fiziki koruma sürekli bir korumayı ifade eder. Yani tanık fiziki koruma tedbirleri sayesinde koruma altında yaşayacaktır. Bunun için her türlü teknik cihaz ve donanıma başvurulur. Bu tedbirler; yakın koruma, konutta koruma, işyerinde koruma, motorize veya yaya devriye ile koruma ve çağrı üzerine koruma şeklinde olabilir. Bu korumayı kolluk birimleri yapacaktır.

- Tanığın adli sicil kayıtları, askerlik, vergi, nüfus, sosyal güvenlik kayıtları vetaşınır veya taşınmaz mal varlıklarıyla ilgili kayıtlar değiştirilebilir⁴⁷.

- Geçici olarak maddi yardımda bulunulabilir yahut çalışıyorsa iş yeri veya iş alanı değiştirilebilir. Şayet öğrenci ise öğrenci olarak kayıtlı bulunduğu kurum değiştirilebilir⁴⁸.

- İkamet ettiği yer değiştirilerek, yurt içinde başka bir yerleşim biriminde yaşaması sağlanabilir. Uluslararası antlaşmalara ve karşılıklılık esasına bağlı olmak kaydıyla yurtdışında ikamet etmesi sağlanabilir⁴⁹.

⁴³ TTK md 5/1-a, Yönetmelik md. 11.

⁴⁴ TTK md. 5/1-b, Yönetmelik md. 12.

⁴⁵ TTK md. 5/1-c, Yönetmelik md. 13.

⁴⁶ TTK md. 5/1-ç, Yönetmelik md. 14.

⁴⁷ TTK md. 5/1-d-1,2,3.

⁴⁸ TTK md. 5/1-e,f.

⁴⁹ TTK md. 5/1-g,ğ.

- Fizyolojik görünümünde değiştirilmesi için estetik cerrahi operasyona tabi tutulabilir. Görünümü estetik cerrahi yöntemine başvurulmaksızın da değiştirilebiliyorsa o yöntem tercih edilebilir. Örneğin sakal bırakılması yahut renkli lens takılmasıyla görünümün kısmen değiştirilebilmesi mümkün olabilecektir⁵⁰.

1.3.5. Tanık Koruma Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar

1.3.5.1. Tanık Koruma Tedbirine İlişkin Kararın Verilmesi

Tanık koruma tedbirlerine, soruşturma evresinde Cumhuriyet Savcısı karar verir. Kovuşturma evresinde ise mahkeme bu kararı re'sen verebileceği gibi savcının veya ilgilinin istemine binaen de verebilir. Tanık bu talebini soruşturma evresinde savcılığa kovuşturma evresinde ise mahkemeye yazılı bir şekilde yöneltmelidir⁵¹. Diğer resmi mercilere de başvuru yapılabilir. Bu başvuruyu alan diğer merciiler bu talebi derhal savcılığa yahut mahkemeye bildirmesi gerekir⁵².

Bununla birlikte fiziki koruma tedbirlerine gecikmesinde sakınca bulunan hallerde tanığın istemi üzerine kolluk amirinin yazılı izniyle de karar verilebilmektedir. Bu tedbir gecikmesiz savcının bilgisine sunulur. Bu tedbirin uygulanmasına devam edilebilmesi için savcının kararı gereklidir⁵³.

Kovuşturma aşamasında tanıklık yapıldıktan sonraki fiziki koruma tedbiri dışındaki diğer tedbirler için tanığın istemi üzerine Tanık Koruma Kurulu⁵⁴ tarafından karar verilir⁵⁵. Başsavcılığa yahut mahkemeye yapılan talepler derhal bu tanık koruma kuruluna gönderilir⁵⁶.

Kovuşturma aşaması sona erdikten sonraki fiziki koruma tedbirine ilişkin talepler Tanık Koruma Kurulu'na da yapılabilir. Bu tür bir talep Cumhuriyet Başsavcılıkları'na yahut mahkemeye yapılacak olursa ilgili makamlar talebi derhal Tanık Koruma Kurulu'na göndermelidir⁵⁷.

Tanık koruma tedbirine ilişkin kararlar alınırken korunacak kişinin yahut yakınlarının karşılaşabileceği tehlikenin ağırlığı ve ciddiliği, suçun önemi, tanığın açıklamaları, tedbirin yaklaşık maliyeti, tanığın psikolojik durumu dikkate alınır⁵⁸. Tanık koruma tedbirlerinin bir veya birkaçının aynı anda uygulanması söz konusu olabilir. Koruma daha hafif bir tedbirle sağlanabiliyorsa veya bir tedbirin uygulanması bir diğer tedbiri zorunlu kılıyorsa karar mercii bu durumları dikkate

⁵⁰ TTK md. 5/1-h.

⁵¹ TTK md. 6/1.

⁵² Yönetmelik md. 8/4.

⁵³ TTK md. 6.

⁵⁴ Tanık Koruma Kurulu, İçişleri Bakanlığı nezdinde kurulan, mesleklerinde en az 15 yıl görev yapmış olan; adalet bakanlığı bünyesinde idari görevlerde çalışan birinci sınıf hakimlerden iki, HSYK'ca Ankara'da görev yapan birinci sınıf adli yargı hakim ve savcılarından seçilecek bir, Milli Savunma Bakanlığı nezdinde idari görevlerde çalışan birinci sınıfa ayrılmış askeri hakimler arasından bir, İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatından bir, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan bir, Sahil Güvenlik Komutanlığı'ndan bir, Emniyet Genel Müdürlüğü'nden üç, ve Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nden 1 üye olmak üzere 11 üyeden oluşur. Görev süreleri dört yıldır. Tanık Koruma Kanunu'nda kendisine verilmiş görevleri yapmakla yükümlüdür.

⁵⁵ TTK md. 6/3.

⁵⁶ Yönetmelik md. 8/2.

⁵⁷ Yönetmelik md. 8/3.

⁵⁸ TTK md. 6/4-a.

almalıdır⁵⁹. Nihayet belirtilmelidir ki tanık koruma tedbirlerinden bir veya birkaçı aynı anda uygulanabilir⁶⁰.

1.3.5.2. Tanık Koruma Tedbirlerinde Gizlilik

Tanık Koruma Kanununun 10. maddesinde, kanunda gösterilen kararların gizlilik esasına göre verilmesi gerektiğini düzenlemektedir. Bu kapsamda karar alınırken tanığın beyanı farklı bir isimle tutanağa kaydedilebilir, kararlar için ayrı bir numara verilir ve tanığın gerçek kimlik ve adres bilgileri ayrı bir yerde muhafaza edilir⁶¹.

Tanık koruma işlemleri ile ilgili olarak, savcı yahut mahkeme tarafından bir zabıt katibi görevlendirilir. Tanık korumaya ilişkin belge ve kararlar bizzat savcılık veya mahkeme tarafından saklanır. Belge ve kararların suç konusu ile ilgisi olmayan bir makam veya mercie gönderilmez⁶².

Görüldüğü üzere Kanun kararı veren mercülere gizliliğin sağlanması için bir takım yükümlülükler yüklemiştir. Bununla beraber kanunla tanığın, kamu görevlilerinin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da gizlilik esasına göre hareket etmesi gerekmektedir⁶³.

Gizliliğe riayet edilmesi tanık koruma kurumunun olmazsa olmaz bir unsurudur. Alınan bu kararların ve yapılan diğer tüm işlemlerin gizli tutulması gerekmektedir. Kanun bu gizliliğin tedbir sona erdikten sonra da muhafaza edilmesi gerektiğini düzenlemektedir⁶⁴.

Bu gizliliğin sağlanması için özellikle kamu görevlileri ve diğer görevlilerin özel bir ihtimam göstermesi gerekmektedir. Kanun kamu görevlileri ile birlikte her ne şekilde olursa olsun görev almış diğer kimseleri de bu kapsama dahil etmiştir. İşte kamu görevlileri ile bu kişiler de tedbirin uygulanması esnasında ve sonrasında öğrendikleri bilgileri açıklayamazlar⁶⁵. Bu bakımından bu kişiler özellikle resmi yazışmalar ve diğer iletişim araçlarını kullanırlarken gizliliğe dikkat etmelidirler⁶⁶.

Gizlilik kuralına hakkında tedbir uygulanan kimseler de dahil edilmiştir⁶⁷. Böylece korunan tanığın da tedbirin uygulanmasına ilişkin gizli tutulması gereken karar ve belgeleri hiç bir surette açıklamaması gerekmektedir. Hatta tedbir sona erdikten sonra da bu yasağa tabidir⁶⁸.

Nihayet belirtilmelidir ki kanun koyucu bu gizliliğin ihlalini yaptırıma da bağlamış durumdadır. Gizli tutulması gereken bilgi, belge ve kararları açıklayanlar TTK'nun 20. Maddesine göre, Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen "Göreve ilişkin sırrın açıklanması" suçunu işlemiş olacaktırlar(TCK md 258). Bu çalışmanın ana çatısını da söz konusu düzenleme oluşturmaktadır.

1.4. Tanık Koruma Kanununda Gizlilik Kuralının Yaptırımı

⁵⁹ Yönetmelik md. 9/5.

⁶⁰ Yönetmelik md. 9/4.

⁶¹ TTK md. 10/1-2.

⁶² TTK md. 10/3.

⁶³ Balo, Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma (Anonim Tanık), s.279.

⁶⁴ TTK md. 18/1.

⁶⁵ TTK md. 18/2-3.

⁶⁶ Yönetmelik md. 18/3.

⁶⁷ TTK md. 18/4.

⁶⁸ Karşılaştırmalı hukukta tanığın gizlilik kuralına tabi olmasına ilişkin ayrıntılı bir inceleme ve eleştiri için bkz Balo, Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma (Anonim Tanık), s.279 vd.

Tanık Koruma Kanununun 20. Maddesinde, koruma tedbirleri ile ilgili gizliliği ihlal edenler hakkında meydan gelecek suçu, bu suça karşılık gelen yaptırımı ve soruşturma usulünü düzenlemektedir. Buna göre;

"(1) Bu Kanunun uygulanması nedeniyle öğrendikleri bilgi ve belgeleri açıklayan, yayınlayan veya her ne şekilde olursa olsun başkalarının bu bilgi ve belgeleri edinmesini ya da erişimini kolaylaştıranlar fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca, Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(2) Bu Kanunda belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket edenler ile bu maddede sayılan fiilleri işleyenler hakkında müsteşarlar, valiler ve kaymakamlar hariç olmak üzere, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz. Görevleri veya sıfatları sebebi ile özel soruşturma ve kovuşturma usulüne tâbi olan sanıklarla ilgili kanun hükümleri saklıdır.

(3) Bu Kanunun uygulanmasında görevlerinin gereklerine aykırı davranan kamu görevlileri hakkında, tabi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır."

Görüldüğü üzere kanunla doğrudan ve hususi olarak bir suç ve ceza normu ihdas edilmemiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa (TCK) yollama yapılmıştır. Bu bakımdan, önce kanunun yollama yaptığı TCK'nun 258. maddesinde düzenlenen göreve ilişkin sırrın açıklanması suçunun unsurları ve bu suça ilişkin özel durumlar incelenmelidir. Zira anlaşılmaktadır ki TTK'nun 20. maddesinde yaptırımı bağlanan fiiller, TCK'nun 258. maddesinde düzenlenen suçun özel bir görünüşüdür.

1.4.1. Türk Ceza Kanununda Düzenlenen Göreve İlişkin Sırrın Açıklanması Suçu

Göreve ilişkin sırrın açıklanması suçu, Türk Ceza Kanununda kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar bölümü altında düzenlenmiştir. Buna göre, göreve ilişkin sırrın açıklanması suçu görevi nedeniyle kendisine verilen ya da görevi nedeniyle öğrendiği ve gizli kalması gereken belge, karar, emir ve tebliğ edilen diğer bilgileri açıklayan veya yayınlayan veya ne surette olursa olsun başkalarının bilgi edinmesini kolaylaştıran kamu görevlisinin cezalandırılacaktır². fıkraya göre ise, kamu görevi sona erse bile bu tür bilgilerin ifşası halinde, fail cezalandırılacaktır.

1.4.1.1 Suçla Korunan Hukuki Değer

Göreve ilişkin sırrın açıklanması suçunun kanun sistematigi içindeki yeri incelendiğinde öncelikle bu suçla toplumun kamu idaresinin işleyişine duyduğu güvenin korunması ve bu işleyişin bilinebilir ve öngörülebilir bir düzen içerisinde, şeffaf, eşitlikçi ve insan hakları temelinde devamının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda kamu görevlilerine duyulan itimadın korunması da hedeflenen amaçlanan hedeflerden birisidir.

Bununla beraber içinde sırlar barındıran idari faaliyetin varsa ilgililerinin kişisel hakları da korunmak istenmektedir. Gerçekten çoğu zaman ifşası istenmeyen bir belge, karar yahut benzeri beyanlar çoğu zaman bu işlemle ilgili bir kimsenin özel hayatına ciddi müdahaleyi sonuç doğurabilecek unsurlar içerebilir.

Buna göre, bu suçun ihdasıyla birden fazla yararın korunmasının amaçlanmış olduğunu görmekteyiz.

1.4.1.2. Fail

Türk Ceza Kanununun 258. maddesinde düzenlenen bu suçun, faili ancak bir kamu görevlisi olabilir. TCK'nun 6. maddesine göre ise kamu görevlisi "*kamusal faaliyetin yürütülmesine atama*

veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi" olarak tanımlanmıştır. Görüldüğü üzere TCK'na göre, kamu görevlisi genel itibariyle bir kamusal faaliyete herhangi bir şekilde dahilolan herhangi birisi olabilmektedir. Gerekçeden görülebileceği üzere kamusal faaliyet ise "Anayasa ve kanunlarda belirlenmiş olan usullere göre verilmiş olan siyasal bir kararlar, bir hizmetin kamu adına yürütülmesidir." Gerekçede bu manadan olarak avukatlık, noterlik, bilirkişilik, tercümanlık ve tanıklık da birer kamu görevi olarak belirtilmiştir.

Suçun sadece kamu görevlisi tarafından işlenebileceği hususu göz önünde bulundurulduğunda bu suçun bir özgü suçtur. Özgü suçlar ancak belli failer tarafından işlenebilen suçlardır⁶⁹.

1.4.1.3. Fiil

Bu suçun vücut bulması için kamu görevlisinin görevi gereği kendisine emanet edilen yahut görevini ifa sırasında edindiği ve sır olarak kalması gereken bilgi veya belgeleri ifşa etmesi gerekmektedir. Şu halde bu suçun fiil unsuru birkaç önemli hususu içinde barındırmaktadır.

- Sır Kavramı

Sözlük anlamı itibariyle sır "varlığı veya bazı yönleri açığa vurulmak istenmeyen, gizli kalan, gizli tutulan şey"dir⁷⁰. Sır olan bir şeyde öncelikle bu sırı vakıf olan bir kimse ve bundan haberi olmayan diğer kişiler mevcuttur⁷¹. Bir bilgi, his, düşünce veya olayın sır olarak kalmasına bunlara diğer herkesten önce vakıf olan kişi veya kişiler karar verecektir⁷².

Buna karşın bir görüşe göre, sırrın işitmek, görmek veya hissetmek suretiyle öğrenilen ve maddi gerçeğe sahip olamayan şeyler olduğunu; maddi mevcudiyeti olan şeylerin sır olarak tanımlanamayacağını ileri sürmektedir⁷³. Şu halde sırrı barındıran maddi eşyalar sırrı sır olmaktan çıkaracaktır. Bu görüşe göreörneğin belgelenmiş bir bilginin artık sır olarak nitelenmesi mümkün olmayacaktır.

Türk Ceza Kanununun 258. Maddesi, bu belirsizliğe çok mahal vermeksizin sırrın bir belgenin, kararın, emrin yahut diğer tebligatın içeriği olabileceğini açıkça düzenlemiştir. Şu halde bir belgenin, kararın, emrin ya da diğer tebligatın gizlilik özelliği ya kanundan ya da bunların sadır olduğu adli-idari makamın iradesinden veya işin niteliğinden kaynaklanabilecektir.

- Sırrın Kamu Görevlisince Biliniyor Olması

Suçun oluşabilmesi için ifşa edilmemesi gereken sırrın kamu görevlisince ya yürüttüğü görev sebebiyle ya da görevini yerine getirirken herhangi bir şekilde öğrenilmesi gerekmektedir. Bu nedenle kamu görevlisinin görevi doğrudan sırrın muhafazasına ilişkin olabileceği gibi, aslında sırrı

⁶⁹ Koca, Mahmut/ Üzülmüş, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6.bs., Seçkin yay., Ankara, Ağustos 2013, s. 106.

⁷⁰ TDK Büyük Türkçe Sözlük, "http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.54f6cd30aba045.27516340" (çevrimiçi) E.T. 4.3.2015.

⁷¹ TANRIKULU, Sezgin, "5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Açısından "Sırların Saklanması ve "Sırların Açıklanması"", Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.8-9, Y.2003-2004, S.8-9-10-11, s. 151.

⁷² Donay, Süheyl, Meslek Sırrının Açıklanması Suçu, İstanbul Üniversitesi Yay. No. 2378, İstanbul, 1978, s.5.

⁷³ Erem, Faruk, "Ceza Hukukunda Meslek Sırrı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1, S.1, 1943, s. 36-37.

içinde barındıran işle doğrudan ilgili olmamasına rağmen görevi nedeniyle öğrenebilmesi mümkün olmuş ise de sır saklama yükümlülüğüsöz konusu olacaktır.

Bir kamu görevlisi görevi olduğu için veya görevi sayesinde değil de görevinin dışında başka yerlerden öğrendikleriyle bir sır vakıf olur da bunu ifşa edecek olursa göreve ilişkin sırrın açıklanması suçunu işlemiş olmayacaktır. Zira söz konusu sır her ne kadar gizli kalması gerekiyor ise de sırrın açıklanmasının bu suça vücut vermesi için kamu görevlisinin göreviyle ilgili olmalıdır.

Burada kamu görevlisinin görevinin geniş yorumlanması gerekli midir? Örneğin bir avukatın sırf avukatlık mesleğinden olması, ve avukatlık camiasıyla yakın ilişkiler içinde olmasından dolayı bir arkadaş meclisinde öğrendiği ve hatta bazen dedikodu nev'inden bilgileri dış aleme duyurması durumunda bu suçu işlemiş olacak mıdır? Yahut bir mahkeme kalemi memuru diğer bir mahkemede görülen bir dava ile ilgili kaynağı belirsiz bir duyum alsa ve bunları açıklasa göreve ilişkin sırrı açıklamış olacak mıdır? Fikrimizce sırf bir mesleği yürütüyor olma ve bazı sırlara diğer insanlara göre daha kolay ulaşabilir durumda olma hali tek başına göreve ilişkin sırrın açıklanması suçunun kapsamının genişlemesi sonucunu doğurmamalıdır. Bu tür bir çözüm özellikle görevi nedeniyle kendisine verilen bir sırrı "açıklayan" kamu görevlisi için değil de görevi nedeniyle "öğrenen" kamu görevlisi için önem arz etmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken önemli hususlardan birisi de kamu görevlisinin bir konunun sır olup olmadığını bilmemesi halidir. Öncelikle belirtilmelidir ki gizlilik hali doğrudan kanundan yahut diğer mevzuattan kaynaklanıyorsa, sır olduğunu bilmeme iddiası koruma görmeyecektir. Fakat hakkında somut ve özel bir durum için gizlilik kararı verilmiş hallerde fikrimizce, sır olduğunu bilmesi gereklidir. Böyle bir durumda görevi nedeniyle kendisine sır tevdi edilen kamu görevlisinin bu durumu bildiği karine olarak kabul edilebilir. Burada her somut olayı durumuna göre, değerlendirme yapılması gereklidir. Buna karşın doğrudan kendisine verilmeyen sır konusu işi sadece görevi nedeniyle öğrenen kamu görevlisinin bu suçu işleyebilmesi için sırrın mevcut olduğunu özellikle bilmesi gerekmektedir.

Sırrın öğrenilme yollarına ilişkin açık bir belirleme yapılmamıştır. Görevi nedeniyle kendisine sır verilen kamu görevlisinin bu sırrı öğrenme yolu tabi ki ilgili görevde başvuru idari usullerdir. Görevi nedeniyle sır hakkında bilgi edinen açısından ise belli bir şekilden bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bir savcının yürüttüğü soruşturma ile ilgili gelen bir isimsiz veya imzasız mektupta yer alan ve sır olarak kalması gereken bilgileri açıklaması durumunda bu suç işlenmiş olacaktır. Fikrimizce söylentiler, dedikodular da bir öğrenme biçimi olarak kabul edilmelidir. Bu durum kamu görevlisinin kamu görevini ifa ederken gerekli özeni ve ciddiyeti göstermesi gerekliliğinin bir sonucudur. Kamu idaresinin işleyişine duyulan güvenin tesis ve devamı için bu hususlar da dikkat edilmelidir.

- Gizli Kalması Gereken Belge, Karar, Emir ve Diğer Tebligat

Kanun koyucu gizli tutulması gereken sır konusu bilginin bir belgenin, kararın, emrin yahut diğer bir tebligatın içeriği olması gerekliliğini aramıştır. Şu halde burada bir sınırlandırmadan bahsedilebilir. Böylece sır olması gereken her şey değil sadece belirtilen evrakın içeriği hususların açıklanması suça vücut verecektir. Kanunun benzer haller için "ve diğer tebligat" ifadesini kullanıyor olması bu fikri kuvvetlendirmektedir. Bu itibarla gizli tutulması gerektiği halde, bunun açıklanmasıyla suça sebebiyet verecek olan şeyler, ancak bir belge, karar, emir veya tebliğ edile gelen diğer şeyler olabilecektir. Diğer bir ifadeyle, sözlü bir şekilde tesis edilmiş bir işlemin içeriğinin ifşası bu suçun oluşmasına sebebiyet vermeyecektir. Pek tabi sözlü şekilde tesis edileceği özellikle düzenlenmiş bulunan işlemler istisnaıdır.

- Açıklamak, Yayınlamak veya Ne Suretle Olursa Olsun Başkalarının Bilgi Edinmesini Kolaylaştırmak

Yukarıda izahına çalıştığımız sırların ifşasının nasıl mümkün olabileceği ya da hangi hallerin cezalandırmayı gerektirebileceği kanunda gösterilmiştir.

Açıklamak bir konu hakkında bilgi vermek olarak tanımlanabilir. Kamu görevlisinin bir sır hakkında herhangi bir açıklama yapması suçun oluşması için yeterli olacaktır. Açıklamanın ayrıntılı olması gereklilik arz etmemektedir.

Yayınlamak bilgiyi basım-yayım araçları vasıtasıyla duyurmaktır. Yaygın kitle iletişim vasıtaları yahut günümüzde sıkça kullanılan sosyal medya vasıtaları ile yayınlamak arasında norm bazında herhangi bir farklılık mevcut değildir. Burada önemli olan husus bilginin kamuya mal edilmesidir.

Nihayetinde kanun suçun kapsamına,belli bir şekilde kısıtlamaksızın başkalarının bilgi edinmesinin kolaylaştırılmasını da dahil etmiştir. Şüphesiz bu kapsama aktif olarak gizliliğin ihlal edilmesi ya da gizliliğin muhafazasına ilişkin pasif yükümlülüğün ihlali de girmektedir.Şu halde doğrudan açıklamak yahut yayınlamak söz konusu olmasa sadece bilgi kolay ulaşılabilir şekilde bırakılsa da suçun oluşması için yeterli olacaktır. Böylece sırrın korunması için gerekli tedbirlerin alınmaması yahut bu konuda ihmal edilmesi de cezalandırılmaktadır. Örneğin sır teşkil eden bilgilerin fiziki olarak korunması dışında dijital platformlarda korunması için gerekli tedbirleri almayan böylece sistemi siber saldırılara açık hale getiren kamu görevlisi bu suçu işlemiş olacaktır.

1.4.1.4 Yargılama Usulü

Bu suçun konusu fiiller hakkında bir soruşturma veya kovuşturmanın yürütülebilmesi için, 4483 sayılı “Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun” gereğince izin alınması gereklidir. İzin bir muhakeme şartıdır. Kamu görevlisinin yargılanması hakkında izin vermeye yetkili bulunan merciiin verdiği karar idari nitelikte bir karardır.

İncelememizin esasına etkili önemli noktalarını vurguladığımız göreve ilişkin sırrın açıklanması suçu,TKK'nun 20. maddesi hükmüne göre, daha genel nitelikte bir hükümdür.

1.4.2. Tanık Koruma Kanununa Göre Sırrın Açıklanması Suçu

Tanık Koruma Kanununun 20. maddesinde, tanık koruma usulünde gizli tutulması gereken bilgi ve belgelerin ifşa edilmesi halinin yaptırma bağlanması gerektiğini düzenlemektedir. Tanık koruma usulünde gizlilik, tedbirin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için temel gerekliliktir. Bu gizliliğin sağlanması için kanun diğer bazı tedbirler almış ise de buna rağmen ihlal gündeme gelirse cezalandırma yoluna gidilebileceğini düzenlemiştir. Tanık koruma usulü, ceza muhakemesinin sağlıklı ve etkili bir şekilde yürütülebilmesi için önemlidir. Bu suçun ihdasıyla öncelikle ceza yargılaması şeklinde tezahür eden bir devlet faaliyeti ve bu faaliyete duyulan güven korunmak istenmiştir. Ayrıca bireylerin veya yakınlarının yaşam, özel hayat, adil yargılanma haklarının korunması da söz konusu olabilecektir.

Yaptırım açısından TCK'nun 258. maddeye gönderme yapıyor olsa da TKK'nun 20. maddesinde yer alan hükümle bir takım farklılıklar içermektedir.

1.4.2.1. Fail

Türk Ceza Kanununun 258. maddesinde bir özgü suç düzenleniyor olmasına rağmen TKK'nun 20. Maddesi, bu suçun herkes tarafından işlenebileceğini düzenlenmiştir. Kanunun uygulanması nedeniyle öğrendikleri bilgi ve belgeleri ifşa eden herkes bu suçun faili olabilecektir. Böylece tanık koruma usulünü doğrudan yürüten adli ve idari kamu görevlilerinin bu suçu işleyebilmesi mümkün iken,korunanın kendisinin bile bu suçu işleyebilmesi gündeme gelebilir. Bu maddeyle TKK'yla

özellikle düzenlenen "gizlilik" korunmaya çalışılmaktadır. Gizlilik kuralının düzenlendiği 18. madde kamu görevlilerine, kurumlara ve haklarında tedbir uygulananlara ödevler yüklemektedir. Bu nedenle bahsedilen şekilde bir ilgiyi barındıran herkes bu suçun faili olabilecektir.

Kanun fail konusunda kapsamı geniş tutmuş ve "bu kanunun uygulanması nedeniyle" bazı bilgi ve belgeleri öğrenenleri dedahil etmiştir. Şu halde sadece tanık koruma usulünün uygulanmasında doğrudan ilgili olan görevliler ve ilgililer değil bunların dışında kalan kimseler de bu suçu işleyebilecektir. Örneğin tanık koruma kanununa göre bir tanık hakkında tedbirler alındığını öğrenen gazetecinin tanığın kimliğini ortaya çıkaracak şekilde haber yapması halinde bu suç oluşacaktır.

1.4.2.2. Fil

- Sırrın Konusu ve Kaynağı

Tanık Koruma Kanununun 20. Maddesi, TCK'nun 258. maddesinin aksine sır olarak korunması gereken şeyler konusunda sınırlayıcı davranmamış ve "bilgi ve belge" ifadesini kullanmıştır. Buna göre, mevzuat olmayan bilgilerin de ifşa edilmesi halinde bu suç işlenmiş olacaktır. Burada önemli olan husus söz konusu bilgi veya belge içeriğinin kaynağının tanık koruma faaliyetinden kaynaklanması ve yine bu kanunca gizli tutulması gereken konulardan birisi olması gerekliliğidir. Böylece tanığın kimlik ve adres bilgileri, değiştirilen adli sicil, askerlik, vergi, nüfus, sosyal güvenlik ve benzeri bilgi ve kayıtlar, değiştirilmiş nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, pasaport, evlilik cüzdanı, diploma ve her türlü ruhsat belgeleri, taşınır ve taşınmaz mallara ilişkin kayıtlar, çalıştığı yer, yurt dışında ikamet ettirildiği yer, yüzünün cerrahi olarak değiştirilmesine ilişkin bilgi ve belgeler (bu kapsamda operasyonu yapan hekimin bilgileri düşünülebilir), tüm bunlara ilişkin varsa karar, belge, yazışma ve tebligatlar sır konusudur ve ifşa edilirse TTK'nun 20. maddesi gereğince cezalandırma gündeme gelebilecektir.

- Sırrın İfşası

Tanık Koruma Kanununun 20. maddesine göre, korunması gereken bilgi veya belgelerin açıklanmasını, yayınlanmasını veya her ne şekilde olursa olsun başkalarının bu bilgi ve belgeleri edinmesini yahut bunlara erişmesini kolaylaştırmayı yaptırma bağlamıştır. Bu yönüyle TTK'nun 20. Maddesinde yer alan hüküm ile TCK'nun 258. maddesinde yer alan hüküm hemen hemen örtüşmektedir.

1.4.2.3. Suçun Özel Görünüş Biçimleri

- Teşebbüs

Tanık Koruma Kanununun uygulanmasından kaynaklanan sırrın açıklanması suçu teşebbüs açısından özellik arz etmez. Şayet suç icra aşaması parçalara bölünür bir tarzda işlenirse ve icra aşaması yarıda kalırsa suç teşebbüs aşamasında kalmış olacaktır (TCK md 35).

Bununla beraber artık korunmaya değer görülmemeyen bir bilgi veya belgenin açıklanması halinde bu suç oluşmayacaktır. Zira suç konusuz kalmıştır.

- İştirak

Türk Ceza Kanununun 258. maddesinde düzenlenen göreve ilişkin sırrın açıklanması suçunu kamu görevlisi işler iken, TTK'nun 20. Maddesinde, herkes tarafından işlenebilen bir suçtur. Bunun dışında TTK'nun 20. maddesine göre, iştirak açısından özel bir durum söz konusu değildir.

- İçtima

Kural olarak ceza hukukunda kaç tane fiil varsa o kadar suç ve kaç tane suç var ise, o kadar ceza vardır⁷⁴. Bu kural gerçek içtima kuralı olarak adlandırılmaktadır⁷⁵. Gerçek içtima kuralının değişik görünümleri var olmakla beraber kanun bazen açıkça bir suç işlenirken ortaya başka bir suç çıkar ise iki suçtan da ayrı ayrı cezalandırmayı düzenlemektedir⁷⁶. İşte tüm bu hallerde gerçek içtima kuralının uygulandığı söylenebilir. Buna rağmen suç siyaseti gereğince bazen birden fazla suç fiili bulunsa bile tek bir cezaya hükmedilebilir. Bu durumda suçların içtimaidan bahsedilir.

Tanık Koruma Kanununun 20. maddesinde sayılan fiillerin işlenmesi halinde, fiil başka “bir suç oluştursa bile ayrıca Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır”. Bu nedenle TKK’nun 20. Maddesine göre, başka bir suç meydana gelse bile ayrıca TCK’nun 258. maddesinin uygulanacağını düzenlemekle gerçek içtima kuralı uygulanacaktır. Eğer tanık koruma uygulamasına ilişkin bir bilgi ya da belge açıklanırsa göreve ilişkin sırrın açıklanması suçu oluşacağı gibi, varsa başka suçlar için de ayrı ayrı cezalandırma gündeme gelebilecektir.

1.4.2.4. Yargılama Usulüne İlişkin Özellikler

Tanık Koruma Kanununun 20. maddesi her ne kadar TCK’nun 258’e yollama yapıyor ise de yargılama usulü açısından bazı farklılıkları da bünyesinde barındırmaktadır. Buna göre, TKK’nun 20. maddesinde düzenlenen suçu işleyenler hakkında müsteşarlar, valiler ve kaymakamlar hariç olmak üzere 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmayacaktır. Görüldüğü üzere bazı kamu görevlileri hariç olmak üzere şayet bir kamu görevlisi tanık koruma süreciyle ilgili gizli kalması gereken bir sırrı açıklarsa soruşturma izni dahi alınmaksızın hakkında yargılama yapılabilmesi mümkün olacaktır. Kanunun TBMM nezdinde yasalaşması sürecinde müsteşarların, valilerin ve kaymakamların istisna tutulması meselesi tartışılmışsa da herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir⁷⁷. Fikrimizce kamu görevlilerinin istisna tutulmasında gözetilen yararın, maddi gerçeğe ulaşma hedefine uygun bir şekilde yürütülen bir yargılamada hedef tutulan yarardan daha üstün olabileceği düşünülemez. Bu nedenle bu düzenleme yerinde değildir.

Bununla birlikte kanunda, ayrıca haklarında özel mevzuat bulunan kamu görevlilerinin ve diğerlerinin tabi oldukları hükümlerin saklı olduğu belirtilmiştir.

⁷⁴ Koca/Üzülmez, Ceza Hukuku Genel Hükümler, s. 471.

⁷⁵ Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. bs., Seçkin yay., Ankara, Ocak 2013, s. 522.

⁷⁶ Özgenç, a.e., s. 525.

⁷⁷ Çiçek, İbrahim, Tanık Koruma Kanunu, 1.bs, Kazancı Hukuk Yay., İstanbul, Ocak 2009, s. 286 vd.

SONUÇ

Tanıklık delili, ceza muhakemesinde maddi gerçeğe ulaştırması bakımından en etkili delillerden birisidir. Tanıklık temelde suçun esasına ilişkin bir vakiyaya doğrudan ya da dolaylı olarak temas etmiş tanığın bunu yetkili organlar huzurunda ifade etmesidir. Tanıklık, niteliği itibariyle insani zaaf ve özelliklerin en fazla göz önünde bulundurulduğu bir delil elde etme yöntemidir. Şu haliyle tanıklık yapanın korkuları, heyecanları, beklentileri vs. delilin sıhhatini etkileyecektir. Hukukumuzda Ceza Muhakemesi Kanunu tanıklığın ve tanığın korunması için içe ve dışa yönelik bir takım tedbirler almış ise de bazı tedbirlere başvurma ihtiyacı yerinde olarak duyulmuştur.

Önceleri kaçakçılık, terör yahut uyuşturucu gibi genellikle örgütle marifetiyle işlenen suçlarda tanığın korunması önem arz ediyorken; aslında tanıklık delilinin münferit diğer yargılamalarda da ne kadar önemli olduğu anlaşılmıştır. Bunun için belli suçlara özgü olmayan bir tanık koruma kanununa ihtiyaç duyulmuştur. 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu bu ihtiyacın ürünü olup, nispeten hukukumuzda yeni bir kanun sayılabilir. Genel itibariyle tanık korumaya ilişkin uluslararası hukukun kabul ettiği bir sistem öngörmekle beraber fikrimizce bilhassa tanık koruma sürecinden sorumlu organların çalışmasına ve teşkilatlanmasına ilişkin hükümlerin tekrar kaleme alınması gerekmektedir.

Bu çalışmanın ana konusunu oluşturan tanık koruma kanununun uygulanması esnasında öğrenilen bilgilerin ifşası suçu için kanunda yollama tekniğine başvurulmuş ve TCK'nun 258. maddede düzenlenen göreve ilişkin sırrın açıklanması suçu işaret edilmiştir. Her ne kadar iki hüküm "sır" ve "kamu görevi" ortak noktasında buluşuyor ise de fikrimizce TKK'unda kanunun kendisine mahsus bir düzenlemenin olması daha isabetli bir tercih olurdu. Zira TKK'nun 20. maddesi ile TCK 258 arasında bir genel kanun özel kanun ilişkisi mevcuttur. Kanun tekniği bakımından da atıf usulü tercih edilen bir sistem değildir. TKK'nun 20. maddesinin içerdiği hükümler itibariyle, TCK'nun 258. maddesine göre öncelikle uygulanır nitelikteyse, doğabilecek bir boşluğun öncelikle TCK'nun 258. maddesi ile giderilmesi gerekir. Ancak bu iki normun düzenlemesinden amaç veya düzenlendiği yer, sisteminden kaynaklanabilecek temel farklılıklar sağlıklı bir çözüm üretmeye engeldir. TCK'nun 258. maddesinin bir özgü suçu düzenliyor olması, buna karşılık TKK'un 20. maddesinde öngörülen suçun herkes tarafından işlenebilir bir suç olması en temel farklılıktır.

Ayrıca TKK'nun 20/2. maddesinde bazı kamu görevlileri için "müsteşarlar, valiler ve kaymakamlar" öngörülen istisnaların tekrar ele alınması gereklidir. Maddeden çıkarılması gereklidir. Örneğin bir bakan müsteşarı için öngörülmüş istisna bakan yardımcılarında geçerli olabilecek midir? Bu ve benzeri sorularla ilgili bir hüküm kanunda bulunmamaktadır. Bunun dışında bu sorunlarla karşılaşmak olanağı varken istisnaları gerekli kılan nedenleri anlamak, TKK'unun çıkarılış amacı ile bağdaştırmak mümkün değildir. Bu durumu mantıki ve hukuki bir çerçeveye oturtabilmek ihtimal dışı bir görünüm sergilemektedir.

KAYNAKÇA

- Altıparmak, Cüneyd, " Türk Hukukunda Tanık Koruma", Ankara Barosu Dergisi, Y.66, S.1, Kış 2008.
- Balo, Yusuf Solmaz, Ceza Muhakemesinde Tanık Koruma (Anonim Tanık), 1. bs. Seçkin yay., Ankara, Haziran 2009.
- Bennett, Richard, WitnessProtection, WestBowPress, 2011.
- Centel, Nur/ Zafer, Hamide, Ceza Muhakemesi Hukuku, 10. bs., Beta Yay., İstanbul, Eylül 2013.
- Çiçek, İbrahim, Tanık Koruma Kanunu, 1.bs, Kazancı Hukuk Yay., İstanbul, Ocak 2009.
- Değirmenci, Olgun, " Ceza Muhakemesinde Tehlike İçinde Bulunan Tanığın Korunması", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.83, 2009.
- Demleitner, Nora V., "WitnessProtection in CriminalCases; Anonymity, DisguiseorOtherOptions", AmericanJournal of ComperativeLaw, Berkeley, California, 46:641 - 664, 1998.
- Donay, Süheyl, Meslek Sırrının Açıklanması Suçu, İstanbul Üniversitesi Yay. No. 2378, İstanbul, 1978.
- Eğilmez, Namık Kemal, "Şahadet ve Şahidin Psikolojisi", Ankara Barosu Dergisi, 1995/1.
- Erem, Faruk, "Ceza Hukukunda Meslek Sırrı", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1, S.1, 1943.
- Fan, Mary, "AdversialJustice'sCasualties: DefendingVictim-WitnessProtection, Boston CollegeReview", Volume 55, Issue 3, 2014.
- Feyzioğlu, Metin, Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanıklık, USA Yay., Ankara, 1996.
- Kaplan, Mahmut, Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Ceza Hukukunda Anonim Tanıklık, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2011.
- Kash, Douglas A., " HidinginPlainSight; a PeekintotheWitnessProtection Program", FBI LawEnforcementBulletin, Washington D.C., 73:5:25-32, May 2004.
- Koca, Mahmut/ Üzülmüş, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6.bs., Seçkin yay., Ankara, Ağustos 2013.
- Kunter, Nurullah/ Yenisey, Feridun / Nuhoglu, Ayşe, Ceza Muhakemesi Hukuku, 16. bs., Beta Yay., İstanbul, 2008.
- Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. bası, Seçkin yay., Ankara, Ocak 2013.
- Özsunay, Ergun, "Amerikan Hukukunda Bilirkişi Tanık (ExpertWitness)", Mukayeseli HukuktaBilirkişilik ve Sorunları, Yargıtay 125. Yıl Yayını, Ankara 1991.
- Öztürk, Bahri, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 6. bs., Seçkin Yay., Ankara, Temmuz 2013.
- Soyaslan, Doğan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 3. bs., Yetkin Yay. Ankara, 2007.
- Şahin, Cumhur/ Göktürk, Neslihan, Ceza Muhakemesi Hukuku II, 2. bs., Seçkin Yay., Ankara, Aralık 2012.
- Şahin, Cumhur, " Türk Hukukunda Tanık Koruma Hükümlerinin Değerlendirilmesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. VI, S. 1-2, Ankara, 2002.
- Tanrıklulu, Sezgin, "5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Açısından "Sırların Saklanması ve "Sırların Açıklanması"", Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.8-9, Y.2003-2004, S.8-9-10-11.
- Tatar, Erol, "Gizli Tanık", Ankara Barosu Dergisi, 2013/4, Ankara, 2013.

Türk Dil Kurumu(TDK) Büyük Türkçe Sözlük

Turgut, Bayram, Ceza Muhakemesinde Tanıkların Korunması, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul,2009.

Turhan, Faruk, Ceza Muhakemesi Hukuku, 1. bs., Asil Yay., Ankara, 2006.

Vermeulen, Gert (Ed.), EU Standards in Witness Protection and Colaboration with Justice, Maklu Publishers, 2005.

Yaşar, Yusuf, "Ceza Muhakemesi Hukukunda Gizli Tanıklık", E- Akademi Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, S. 133, Ekim 2013, www.e-akademi.org/makaleler/cezamuh.pdf çevrimiçi (E.T.19.02.2015).